

МОДЕЛЬ ОСВІТНЬОГО САЙТУ КАФЕДРИ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ

Печковський К.С.¹, Тімохіна Т.О.¹, Печковська І.М.²

¹Національний медичний університет імені О.О. Богомольця (м. Київ)

²ПВНЗ «Київський медичний університет» (м. Київ)

Однією з основних ознак сучасного світу є швидке оновлення актуальної наукової інформації на фоні глобальних викликів людству (пандемій, війн, економічних та екологічних проблем). В практику вищої освіти все більше входить дистанційне навчання, яке забезпечує передачу навчального процесу на відстань за допомогою інтернету, телекомунікаційних технологій і отримання інформації здобувачами освіти через спеціальні пристрої (комп'ютери, ноутбуки, планшети, смартфони тощо). Навчальний процес онлайн набув особливої ваги у зв'язку з пандемією ковід-19 і війною рф проти України. У зв'язку з цим, актуальним є створення баз даних (БД) для збереження та використання інформації з метою забезпечення якісного дистанційного навчального процесу здобувачам вищої освіти.

Мета роботи: запропонувати варіант концепції освітнього сайту кафедри стоматологічного профілю медичного університету з метою оптимізації дистанційного навчання.

Основні цілі та переваги дистанційного навчання: індивідуалізація навчання залежно від рівня підготовки та мотивації здобувача освіти; персоніфікація процесу – навчання студента за індивідуальним графіком, який може оперативнo змінюватись залежно від зайнятості студента і темпу сприйняття ним навчального матеріалу; залучення досвідчених викладачів з різних установ, міст, країн та організація навчального процесу на практично необмежених територіях; незалежне тестування, коли оцінку виставляє програма; перехід від репродуктивного навчання до креативного – пошукової роботи студента, спрямованої викладачем; відпадає необхідність в аудиторіях, гуртожитках; публікація і тиражування навчальних матеріалів у електронному вигляді, що значно економить ресурси.

Для накопичення та зберігання актуальної інформації доцільним є створення сайту на основі акмеології – розділу психології розвитку, що досліджує закономірності і технології, які забезпечують досяг-

нення вищого ступеня (акме) індивідуального розвитку. Елементом інтеграції знань на сайті є БД. Створюючи їх, необхідно реалізувати принцип живої публікації – розміщення на сайті науково-практичної продукції (наприклад, лекцій, методичних розробок), яка постійно підтримується в актуальному стані за рахунок періодичного оновлення новими, свіжими даними. На сайті можуть бути розміщені наступні БД:

БД викладачів – резюме діючих кандидатів і докторів наук в рамках спеціальностей: «терапевтична стоматологія», «хірургічна стоматологія», «ортопедична стоматологія», «стоматологія», «дитяча стоматологія», «ортодонція», а також «рентгенологія», «променева діагностика» та інших суміжних дисциплін.

БД живих лекцій. Вступна лекція. Лекція-інформація, орієнтована на виклад і пояснення слухачам наукової інформації. Оглядова лекція як систематизація наукових знань на високому рівні, з великою кількістю асоціативних зв'язків в процесі осмислення інформації. У проблемній лекції нове знання вводиться через проблемність в опитування, завдання або ситуацію. Лекція-візуалізація – форма подачі лекційного матеріалу засобами аудіовідеотехніки. Бінарна лекція – це лекція в формі діалогу представників двох наукових шкіл; вченого і практика; викладача і студента. Лекція із заздалегідь запланованими помилками – інструмент стимулювання до постійного контролю пропонованої інформації. Лекція-конференція – заняття з заздалегідь поставленою задачею для кожного студента і системою доповідей. Лекція-консультація буває двох типів: «питання-відповіді» чи «питання-відповіді-дискусія». Лекція по кейс-технології. Лекція-візуалізація, як екзамен. Лекції комбіновані. Читання лекцій може бути розгорнутим чи коротким з коментуванням візуальних матеріалів (КТ, МРТ, діагностичних зображень, рисунків, фотографій, таблиць, графіків, математичних моделей).

БД «Методологія пошуку технічних рішень». Практично кожен хворий це НДР, що створює необхідність у методологічній інформації, яка сприяла б вибору шляхів пошуку рішень теоретичних і клінічних завдань.

БД «Живі медичні карти простих і важких пацієнтів».

БД діагностичних рентгенівських, КТ, МРТ зображень для на-

дання інформації в процесі лекцій в різних аспектах стоматології (нормальна анатомія, патологічна анатомія, хірургічна анатомія).

БД «Лікарські засоби (ЛЗ)». У фундаментальних довідниках зі стоматології реальний спектр фармакологічної і терапевтичної активності ЛЗ представлений обмежено. Ці знання не вчасно проникають у довідники з журнальних статей, дисертацій. До пошуку реального спектру активності ЛЗ можуть бути залучені і студенти.

БД «Виклики ХХІ століття». Визначення в рамках проблемної лекції прогнозованих викликів, які стануть через 20-25 років перед вітчизняною стоматологією, та наукоємних рішень для їх успішного вирішення.

БД «Технологічна ініціатива». Побудова зваженого образу майбутнього усіх спеціальностей стоматології. Визначення попиту на можливі типи продуктів і послуг; ключових технологій, за рахунок яких будуть створені нові продукти і послуги.

БД патентів. Винахід – це перенесення наукового знання в площину практичного використання. Вирішення медико-біологічних проблем на рівні винаходу є ознакою новизни, адекватним показником наукового рівня організації і її співробітників. Винаходи можуть стосуватися розробки нових пристроїв, інструментів для діагностики та лікування, методик лікування, нових лікарських засобів та форм, що використовуються у стоматології.

БД звітів НДР. БД дисертацій. Дисертація є аналогом монографії з дещо специфічною стилістикою. Ознайомлення з монографіями, авторефератами, БД патентів, БД звітів НДР спонукає студентів до творчого пошуку, креативного мислення і навчання, пошуку актуальних наукових проблем та знаходження шляхів їх вирішення.

БД «кунсткамери» – це місця накопичення та збереження протягом багатьох років анатомічних препаратів, моделей, масок з відхиленнями і, зокрема, у щелепно-лицевій ділянці, конструкцій приладів, інструментів, рецептур лікарських засобів, що зберегли накопичені віками уявлення, передбачення, здогадки, надії, помилки, що існували з незапам'ятних часів. Деякі з них можуть раптово стати в нагоді і сприяти прогресу знань.

Таким чином, створений в рамках акмеології сайт – це освітній простір особистісно-професійного розвитку суб'єктів освіти: у додипломній освіті – студентів, у післядипломному безперервному професійному розвитку – лікарів-стоматологів.

Висновки: Впровадження запропонованої моделі освітнього сайту кафедри стоматологічного профілю медичного університету чи закладу післядипломної освіти, сприятиме підвищенню якості додипломної та післядипломної освіти і, зокрема, дистанційного онлайн-навчання та приведенню його у відповідність до європейських стандартів. Дистанційна онлайн-освіта, яка здійснюється за допомогою телемедицини, не замінює, а доповнює класичні форми викладання стоматології.

Список використаної літератури:

1. Вороненко Ю. В., Минцер О. П., Иванов Д. Д., Вороненко Ю. В. Современная философия трансфера знаний в последипломном медицинском образовании. Почки. 2012. № 2. С. 15–16.
2. Колотилов Н. Н. Акме № 1, официальное: онкология. Лучевая диагностика, лучевая терапия. 2012. № 2. С. 86–95.
3. Колотилов М. М., Печковська І. М., Печковський К. Є. Інтеграція знань у рамках акмеології на освітньому сайті кафедри медичного університету. Nowoczesna edukacja: filozofia, innowacja, doswiadczenie. Lodz, Polska: Wyższa Szkoła Informatyki i Uniejności. – ISSN 2336-498X. 2015. № 4. С. 142–149.
4. Печковський К. Є. Дистанційна освіта – сучасний компонент основи кадрового забезпечення стоматологічної допомоги. Сучасна стоматологія. 2019. № 4. С. 89.

УДК 378.093.5:616]:37.014.6

ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ НА КЛІНІЧНІЙ КАФЕДРІ

Пойда О.І., Мельник В.М.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця (м. Київ)

Необхідність підвищення якості вищої медичної освіти обумовлена новими, вищого рівня завданнями, які ставить сьогодні перед медичною наукою та практикою сучасне суспільство. До зазначених завдань слід віднести доступність якісної висококваліфікованої медичної допомоги, підвищення рівня її організації, ефективності діагностики та лікування. Вирішення зазначених завдань сприятиме успішній реалізації пацієнтами основних власних потреб та житте-